

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle kansainvälisestä tieliikenteestä Venäjän kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle kansainvälisestä tieliikenteestä Venäjän kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta (HE 85/2015 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Jorma Hörkkö, liikenne- ja viestintäministeriö
- johtava asiantuntija Ari Herrala, Liikenteen turvallisuusvirasto
- johtava asiantuntija Tiina Haapasalo, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- toimitusjohtaja Mika Mäkilä, Linja-autoliitto
- asiantuntijapalveluiden päällikkö Petri Murto, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
- lakimies Suvi Huotari, Suomen Taksiliitto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi kansainvälisestä tieliikenteestä Suomen ja Venäjän välillä tehdyn sopimuksen sekä sen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan muuttamisesta tehdyn sopimuksen. Suomen ja Venäjän federaation välillä on voimassa 1995 allekirjoitettu sopimus kansainvälisestä tieliikenteestä. Sopimus tuli voimaan elokuussa 2001. Uusi sopimus mainitun tieliikennesopimuksen muuttamiseksi allekirjoitettiin Pietarissa syyskuussa 2014.

Sopimuksen tärkeimmät muutokset koskevat suurimpia sallittuja painoja tavarankuljetuksissa, vastavuoroista syrjimättömyyttä tienkäyttömaksuissa sallien maksujen perimisen teiden käytöstä, henkilöiden noutamista toisesta maasta taksilla ja kansainvälisen sopimuksen mukaisen kansallisen ajokortin kelpoisuutta.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2015 vp

Hallitusohjelman kärkihankkeita voimaansaattaminen tukee sujuvoittamalla säännöksiä ajokorttien kelpoisuudessa ja ajoneuvojen enimmäispainoissa sekä edistämällä yritystoimintaa vähentämällä kustannuksia tavarakuljetuksissa ja helpottamalla taksiliikennettä maiden välillä.

Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimuksen voimaansaattamista koskeva laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kun sopimus tulee voimaan. Tavoitteena on saada sopimus ja laki voimaan vuoden 2016 alussa.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Valiokunta pitää hyvänä, että on saatu aikaan sopimus Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä kansainvälisestä tieliikenteestä 27 päivänä lokakuuta 1995 tehdyn sopimuksen sekä sen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan muuttamisesta, jäljempänä "muutosopimus". Muutosopimuksella sopimuksen piiriin lisätään määräykset taksikuljetuksista, ja siinä hyväksytään Venäjän ajoneuvoille Suomessa enimmäispainoksi 40 tonnia tai yhdistetyissä konttikuljetuksissa 44 tonnia. Muutosopimuksessa säädetään myös ajokorteista, ja siinä sallitaan kummassakin maassa tiemaksut kansainvälisiin kuljetuksiin. Tiemaksut ovatkin mainittuina Suomen hallitusohjelmassa. Monta säätelemätöntä tilannetta saatetaan siten muutosopimuksella sääntelyn piiriin. Tämä selkiyttää Suomen ja Venäjän välistä maatieliikennettä ja poistaa turhia liikenteen esteitä.

On hyvä, että erityisesti taksiliikenteen osalta sopimus selkiyttää nykytilannetta. Taksiliikenteestä tulee helpommin valvottavaa, ja näin voidaan paremmin estää harmaata taloutta.

Valiokunta kuitenkin katsoo, että sopimus ei ole kaikilta osin sopusuhtainen eikä tasapainoinen. Tämä koskee Suomessa ja Venäjällä sallittuja painoja ja siten kuljetuskustannuksia sekä verottoman polttoaineen määriä.

Suomessa sallitut painot ovat Venäjällä sallittuja korkeammat, ja eroja on paitsi maksimikokonaispainoissa myös laskemistavassa. Tämä vaikuttaa kuljetuskustannuksiin varsinkin Venäjällä käytössä olevan ylipainolupajärjestelmän kautta. Valiokunta kiinnittääkin huomiota siihen, että jatkossa on pyrittävä sopimustilanteeseen, joka käsittelee suomalaisia ja venäläisiä toimijoita tasapuolisemmin.

Valiokunta pitää valitettavana, että neuvotteluissa ei onnistuttu rajoittamaan venäläisten ajoneuvojen Suomeen sallittavaa verottoman polttoaineen määrää EU:n säädösten mukaiseen EU:n alueella rekisteröityjen ajoneuvojen enimmäismäärään eli 400 litraan. Valiokunta katsoo, että jatkossa tulee pyrkiä sopimustilanteeseen, joka vastaa EU:n enimmäismääriä.

Valiokunta kiinnittää myös huomiota liikenneturvallisuuteen ja siihen, että kaikkien Suomen teillä liikkuvien ajoneuvojen tulee liukkaan kelin aikana käyttää talvirenkaita.

Valiokunnan mietintö LiVM 8/2015 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä HE 85/2015 vp tarkoitetun sopimuksen.

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 85/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 18.11.2015

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ari Jalonen ps
varapuheenjohtaja Mikko Alatalo kesk
jäsen Marisanna Jarva kesk
jäsen Jyrki Kasvi vihr
jäsen Jukka Kopra kok (osittain)
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Suna Kymäläinen sd
jäsen Mats Löfström r (osittain)
jäsen Eeva-Maria Maijala kesk
jäsen Outi Mäkelä kok
jäsen Markku Pakkanen kesk
jäsen Satu Taavitsainen sd
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Ari Torniainen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker